



Треба признати да у годинама балканске кризе вођство Русије уопште није разумело смисао и значење те кризе и њених ефеката за измену равнотеже сила у свету у корист САД и НАТО

Напунило се 15 година од када је у дотад непознатом америчком граду Дејтону потписан споразум који је означио крај једне од фаза балканске кризе. Споразум се звао „О престанку ватре, раздвајању зараћених страна и расподела територије“ и званично се сматра документом који је учинио крај грађанском рату у Босни и Херцеговини (1992-1995). У Европи на ту годишњицу нису обратили посебну пажњу, можда због тога што за текуће уређење континента Дејтон није много важан и зато што је већ одиграо своју улогу.

Истински смисао Дејтона, како се данас све више види, није било постизање мира на Балкану, већ превођење бивших социјалистичких држава Источне Европе под контролу САД и НАТО. После Дејтона није наступио никакав мир, већ војна агресија НАТО против Србије, отимање Косова и успостављање квазисуверене бандитске државе на косовској територији. Следило је истовремено појављивање на Балкану две америчке војне базе, на Косову и у Македонији, на местима где се за време Југославије не би могле појавити ни под каквим околностима.

До распада савезне Југославије, који је почео 90-тих година, та земља била је једна од економски најразвијенијих држава Европе конкуришући Западној Немачкој и Француској. Са становништвом од 24 милиона људи СФРЈ је имала развијену црну и обојену металургију, моћну пољопривреду, поседовала је огромне резерве хрома, боксита, бакра, олова, цинка, антимона и живе. Десетак крупних лука на Јадрану омогућавале су Југославији да тргује са читавим светом, а њена оружана сила била је по моћи четврта у Европи - после СССР, Француске и Велике Британије.

На истеку деценије и по од потписивања Дејтонског споразума многи схватају да је иза тадашње жеље Запада и НАТО да учествују у уништењу Југославије стајало њихово стремљење да сруше читаво послератно уређење света, у којем се ред у значајној мери одређивао балансом сила Истока и Запада, ауторитетом УН, утицајем Совјетског Савеза и групе социјалистичких држава чији је лидер био СССР. Распад СССР, почевши са горбачовљевском перестројком, довео је до распада Југославије и постао главни корак ка глобалном светском преуређењу у којем су САД имале доминантну улогу.

ЈУГОСЛАВИЈА И НАТО

Југославија, у чијим су се републикама с почетка 90-тих нагло и истовремено активирале националистичке силе, послужила је као најбољи катализатор тих процеса. Без обзира на своју економску и војну моћ, она је била формирана од националних формација, које је било могуће супротставити једне другима. Притом је СФРЈ била једини стварни војни савезник СССР и Русије и једини део Европе изван Варшавског пакта који није био потчињен диктату САД и НАТО. Зато је њено уништавање уједињеним силама држава НАТО сликовито показало свима како је опасно супротстављати се вољи Североатлантског савеза.

Тада је у Југославији Запад први пут испробао метод убрзаног колапса вишенационалних суверених држава. Један од главних инструмената било је убрзано признавање одвојених субјеката још постојеће федерације у независне земље. Тако је, на пример, поступила Немачка, која је једностраним поступком признала независност Хрватске, тада још формално у саставу Југославије. Притом је, нарушавајући међународно право, Немачка почела да хрватској армији доставља огромне количине оружја које је добила из арсенала Источне Немачке. Управо то наоружање, у првом реду тенкове, направљене још у совјетским војним фабрикама, Хрвати су употребили 1995. године у току крвавих офанзивних операција, када је 70.000 њихових војника хрватске војске разбило 15.000 територијалаца Републике Српске Крајине. Операције, коју су хрвати спровели усаглашавајући их са НАТО, звале су се Бљесак и Олуја, и резултирале су погибијом стотина Срба и доласком у Југославију 500.000 српских избеглица.

Други начин убрзаног признања нових држава било је активно мешање разних „независних посматрача“ међународних и невладиних организација у преговоре владе СФРЈ и отцепљених република. Циљ таквог мешања изгледао је сасвим племенито: уз помоћ „независних“ међународних посредника, постићи мир. У ствари, западни

посредници су обично приморавали Србе да прихвате губитничке резултате кроз наметање већ готових варијанти, разрађених међу натовцима. Примењивали су и изолацију српских делегација од других партнера на преговорима те давање посебно кратких рокова за вођење преговора. Европски медији су за то време упорно тврдили како сви знају да су за рат криви Срби и Слободан Милошевић као глава Југославије. Београд је био окривљен и за неуспех преговора са Албанцима, после чега је био кажњен НАТО бомбардовањем.

Запад је Русију довољно цинично користио за своје циљеве приморавалући њено вођство да заврше руке Србима, као што је то радио бивши премијер Виктор Черномирдин. Иако су руски батаљони улазили у састав миротворних контингента УН у БиХ, они нису играли скоро никакву улогу у заштити Срба од муслимана и у суштини су помагали натовцима да угуше српски отпор. Сад је познато да су натовски „миротворци“ у БиХ регуларно отварали ватру по српским положајима и наводили авијацију НАТО на њих. Истовремено, често су скривали злочине босанске војске или кривили за њих Србе.

Данас треба признати да у годинама балканске кризе вођство Русије уопште није разумело смисао и значење те кризе и њених ефеката за измену равнотеже сила у свету у корист САД и НАТО, те за уклањање Москве са светске политичке сцене. Неспособност тадашњих руских лидера откривала се у њиховој неспремности да искористе свој реални утицај у УН. Њихова спољња политика била је несамостална и манифестовала се у жељи Москве да угоди „западним партнерима“. Све то довело до нове конфигурације Европе и света, која је била много непријатељскија и тежа за Русију.

ИЗБАЦИВАЊЕ РУСИЈЕ

На тај начин 90-тих година - уз попуштање Русије и чак уз њену помоћ - била је уништена Југославија, јединствени идејни савезник наше земље и наш војни и економски партнер у Источној Европи. Удаљивши се 1995. године од учешћа у решењу балканске кризе, Русија је дозволила својим натовским противницима да одиграју главну улогу у рушењу јединства словенских православних држава Европе - Србије, Бугарске, Македоније, Црне Горе и Украјине.

Према мишљењу једног од највећих руских стручњака за Балкан Јелене Гускове, 90-тих година руску дипломатију су „одликовали недоследност, непоштење и немарност, која се

граничила са криминалом". Русија није хтела да сарађује са Милошевићем условљавајући своје учешће у регулисању југословенске кризе променом власти у Београду и тражећи одлазак „национал-бољшевика" и њихових лидера (1992). У другим тренуцима опет Милошевића смо волели толико да смо све преговоре водили само са Београдом. Ми смо ставили свој потпис на све резолуције Савета безбедности УН о поштравању санкција, док смо уверавали вођство Југославије о нашим активностима на њиховом укидању. Ми смо завртали руке Београду тражећи сталне уступке, а сами нисмо испуњавали обећања. Ми смо претили да нећемо дозволити бомбардовање српских позиција у БиХ, али ништа нисмо урадили да то спречимо. Ми смо били гарант Дејтонског споразума, а сами смо дали Босну на милост НАТО. Ми смо се жалили на фашистичке методе обрачунавања са српским становништвом у Хрватској, и уручили Фрањи Туђману орден маршала Жукова. И на крају, осудили смо агресију НАТО на Југославију, а сами не само да нисмо пружили помоћ него смо на најгрубљи начин рукама Виктора Черномирдина принудили Србе да прихвате најтеже услове капитулације. Ми смо гласали за резолуцију о томе у Савету безбедности, после чега је Косово било тешко задржати у саставу Југославије".

Данас Дејтонски споразум - после којег се у саставу БиХ појавила аутономна Република Српска као субјект међународног права - не задовољава НАТО и САД. Због тога они призивају ревизију Дејтона и укидање последњих остатака српске државности у Босни. Република Српска се разматра као превазиђени и непотребни државни атавизам у БиХ, који има перспективу даљег растварања православних Срба у маси босанског муслиманског становништва.

За протеклих 15 година наши западни „партнери" много су остварили на Балкану. Од бивше СР Југославије отцепљена је Црна Гора поставши независна држава. Од Србије је отцепљено Косово, „црна рупа" Европе, отргнута свакој контроли, где годишње нестају стотине милиона евра стране помоћи. На реду за отцепљење од Србије је и Војводина, где, како тврди натовска пропаганда, етнички Срби тобоже малтретирају етничке Мађаре (реч је о понављању косовског сценарија).

Русију су њене погрешне спољно-политичке процене на Балкану довеле до нарушавања светског поретка, у коме је Москва пре тога играла важну улогу. На истом месту нарушене су и улога међународног права и доминантна улога УН у решавању међународних конфликта. Русија јесте стална чланица Савета безбедности УН, који се званично сматра главном трибином за решавање светских конфликта, али после распада Југославије УН се више нису сматрале главним фактором одржавања мира. Њих је практично заменио Североатлантски савез.

После балканске кризе, Русију су споро али сигурно потискивали из свих дотадашњих сфера наших животно важних интереса у Источној Европи, чак и у Средњој Азији. Безбедност у тим државама проглашена је бригом САД и НАТО. Чак је у недавно објављеној Стратегији националне безбедности САД написано да су оружане снаге САД „дужне да штите демократију у планетарним размерама, и у том смислу и демократске процесе у Русији“. То се остварује уз учешће „међународних посредника“ и стручњаке за заштиту „људских права“ у решавању руских унутрашњих проблема те у нормализацији односа Москве са републикама Руске Федерације.

Притом вреди поменути да је Збигњев Бжежински раније планирао распад Руске Федерације на три дела, које би контролисале Америка, Кина и Европа. Бивши државни секретар Медлин Олбрајт је успут изјавила како је Сибир сувише велики да би припадао само једној држави.

Превод: Владимир Крнета

Извор: KMnews, http://news.km.ru/dejton_nezametnaya_godovshhina

(standard.rs)